

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๘/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๑/๒๕๖๗

วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { นางสาวชลธาร นฤนาทเวทิน ผู้ร้อง
ศาลฎีกา ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นางสาวชลธาร นฤนาทเวทิน (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นางสาวชลธาร นฤนาทเวทิน (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ ในคดีอาญาที่ฟ้องขอให้ลงโทษ จำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ มาตรา ๓๓๔ และมาตรา ๓๕๒ และคืนหรือใช้ราคา ทรัพย์สินเป็นเงินจำนวน ๑๑๙,๕๐๐ บาท ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลย ชำระเงินจำนวนดังกล่าว พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันทำละเมิดจนกว่าจะชำระเสร็จ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง แต่ให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินเป็นเงินจำนวน ๔๐,๕๐๐ บาท และใช้ ค่าฤชาธรรมเนียมแทนผู้ร้อง คำขออื่นให้ยก โจทก์และผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา พร้อมกับยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์อนุญาต ให้ฎีกา ผู้พิพากษาดังกล่าวพิจารณาแล้วไม่อนุญาต ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฎีกา ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา

(ผู้ถูกร้อง) ขอให้มีคำสั่งรับฎีกาของผู้ร้องไว้พิจารณา และผู้ถูกร้องมีคำสั่งคำร้องที่ ท. ๑๑๕ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ยกคำร้อง

ผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้ององค์คณะผู้พิพากษาที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีดังกล่าว รวม ๑๕ คน เป็นจำเลยต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และความผิดเกี่ยวกับเอกสาร (ชั้นตรวจฟ้อง) ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงในเวลาต่อมาว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาพร้อมฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และยื่นคำร้องขอให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง ว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๑ และผู้ถูกร้องมีคำสั่ง (ฎีกาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ) ที่ คร.อท. ๕๕๑๙/๒๕๖๖ ไม่รับคำร้องขออนุญาตฎีกาและไม่รับฎีกา เนื่องจากผู้ร้องยื่นฎีกาโดยมิได้ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกา ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ส่วนคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาคดีพิพากษาคดีในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์อนุญาตให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ ไม่อาจแปลความได้ว่าเป็นคำร้องขออนุญาตฎีกา ถือว่าเป็นการฎีกาโดยไม่มีคำร้องขออนุญาตฎีกา เมื่อผู้ถูกร้องไม่รับคำร้องและไม่รับฎีกาของผู้ร้องแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งในคำร้องขอให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่มีคำสั่งไม่รับคำร้องขออนุญาตฎีกา ไม่รับฎีกา และไม่ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย จำกัดสิทธิและไม่เป็นธรรมกับผู้ร้องซึ่งเป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง และการที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ร้องต้องขออนุญาตฎีกาและอยู่ในอำนาจการวินิจฉัยของผู้ถูกร้องว่ามีเหตุผลจะอนุญาตให้ฎีกาหรือไม่ ทำให้ผู้ร้องไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกับพนักงานอัยการ เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องอันเป็นผลจากพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๔ ถึงมาตรา ๔๘ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๑ และมาตรา ๒๒๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง

(๒) (๘) และวรรคสอง การกระทำและบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๑

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากเป็นกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งถึงที่สุดแล้ว จึงเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔)

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องที่มีคำสั่งไม่รับคำร้องขออนุญาตฎีกา ไม่รับฎีกา และไม่ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๑

๒. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๔ ถึงมาตรา ๔๘ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๑ และมาตรา ๒๒๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง (๒) (๘) และวรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๑

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้

อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดี ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่ วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบถึงการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความ เห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาล ตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระ อันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้าม ตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้อง ตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของ หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิ ขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดี ของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...” และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้น เห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้อง ต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ ภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้อง โดยตรงต่อศาลได้” วรรคสี่ บัญญัติว่า “ให้นำความในมาตรา ๔๖ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับ แก่การยื่นและการพิจารณาคำร้องตามมาตรา นี้ด้วยโดยอนุโลม”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่มีคำสั่งไม่รับคำร้องขออนุญาตฎีกา ไม่รับฎีกา และไม่ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้อง ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามคำสั่ง (ฎีกาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ) ที่ คร.อท. ๕๕๑๙/๒๕๖๖ เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง อันเป็นผลมาจากพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริต

- ๕ -

และประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๑ และมาตรา ๒๒๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง (๒) (๘) และวรรคสอง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๑ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องได้แย้งดุลพินิจ ในการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้ถูกร้อง ซึ่งเป็นการใช้อำนาจของผู้พิพากษาหรือตุลาการที่มีอิสระ ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง ประกอบกับกรณีเป็นเรื่อง ที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ประกอบมาตรา ๔๘ ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

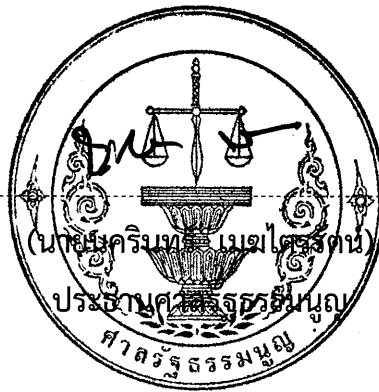
ส่วนกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๑ และ มาตรา ๒๒๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง (๒) (๘) และวรรคสอง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๑ นั้น เป็นการยื่นคำร้องขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย รัฐธรรมนูญบัญญัติให้สิทธิไว้ เป็นการเฉพาะแล้วตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ และมาตรา ๒๓๑ (๑) กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

- ๖ -

วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญ สั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

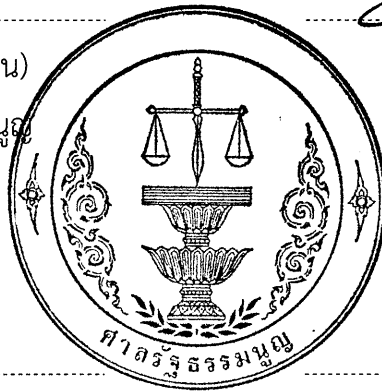
(คำสั่งที่ ๒๘/๒๕๖๓)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ